

Informasjon til pasienter og pårørende:

VAKSINASJON VED BARNELEDDGIKT OG ANDRE BARNEREVMATOLOGISKE SYKDOMMER

Når barnet vaksineres aktiviseres immunapparatet uten at barnet blir sykt. Vaksinen inneholder deler av (inaktiverte) eller svekkede (levende) bakterier/virus. Slik kan noen av de smittsomme sykdommene forebygges på en enkel og effektiv måte. Som en hovedregel anbefaler vi at barn og unge med barnerevmatologisk sykdom skal følge barnevaksinasjonsprogrammet med noen få unntak (se under).

Hvem har ansvaret for trygg vaksinerings av barn og unge med revmatisk sykdom?

Helsepersonell (helsesykepleier/vaksinasjonskontor/fastlege/barnelege/revmatolog) har kunnskap om hvilke vaksiner som er trygge for deg eller ditt barn. Det er foreldre som tar den endelige avgjørelsen om vaksinerings av barn 0 til 16 år.

I dette informasjonsskrivet har vi samlet noen råd om vaksinasjon av barn og unge med revmatologisk sykdom.

Hva er greit for meg å vite:

- Du/ditt barn kan følge barnevaksinasjonsprogrammet for alle inaktiverte vaksiner (se nedenfor for oversikt) uavhengig av hvilke medisiner du/barnet bruker.
- Hvis du/barnet bruker immundepende medisin og det planlegges å gi levende vaksine, bør du diskutere dette med helsepersonell på forhånd.

Vaksiner i barnevaksinasjonsprogrammet

Levende, svekkede vaksiner

- Rotavirus vaksine (mot tarminfeksjon) er en levende vaksine som gis ved 6 uker og 3 mnd. alder og er derfor vanligvis allerede gitt før barn utvikler barnerevmatologisk sykdom.
- Vaksine mot meslinger, krusma, røde hunder (MMR) gis vanligvis ved 15 mnd. alder og på nytt i 6. klasse. Barn som ikke står på immundepende medisin (f.eks. prednisolon, metotreksat eller biologisk medisin) kan trygt få denne vaksinen. Dersom barnet/du står på immundepende medisin, er det trygt å gi dose nr. 2 i 6. klasse uten behandlingspause. Dersom barnet/du ikke har fått den første dosen, bør vaksinasjon diskuteres med helsepersonell/barnerevmatolog.
- Vaksine mot tuberkulose (BCG) gis bare til enkelte barn som kommer fra land med mye tuberkulose. Slik vaksine skal bare gis etter vurdering av barnerevmatolog.

Inaktiverte vaksiner

Alle andre vaksiner i barnevaksinasjonsprogrammet er inaktiverte og trygge å ta for ditt barn/deg. Det gjelder vaksiner mot difteri, stivkrampe, kikhoste, poliomyelitt, Haemophilus influenzae-type B, smittsom gulsott, lungebetennelse (pneumokokk-sykdom) og Humant papillomavirus (se skjema nedenfor).

Anbefalte vaksiner, som ikke er del av barnevaksinasjonsprogrammet, ved barnerevmatologisk sykdom og immundepende behandling

- Vaksine mot vannkopper: Alle barn/unge med revmatologisk sykdom som ikke har hatt vannkopper, bør vaksineres før oppstart av immundepende behandling. Vaksinen består av levende svekket virus. Første vaksinasjon gis før igangsatt immundepende behandling eller ved behandlingspause. Andre dose (og hvis du/barnet har behov for en tredje dose) kan gis uten behandlingspause.
- Vaksine mot influensa: Sesongvaksinen mot influensa er en inaktivert vaksine og anbefales gitt hver høst til alle barn og unge selv om de bruker immundepende behandling.

- Vaksine mot pneumokokk-sykdom (lungebetennelse): Vaksinen ble introdusert i barnevaksinasjonsprogrammet fra 2006. Søk råd hos behandlende barnereumatolog om det er behov for ytterligere vaksinasjonen.

Andre levende vaksiner

I tillegg til vaksine mot rotavirus, MMR, BCG og vannkoppvaksiner er noen reisevaksiner levende (gulfebervaksine og drikkevaksiner mot polio og tyfoidfieber). Søk råd hos helsesykepleier, personell ved reisevaksinasjonskontorene eller behandlende barnereumatolog.

Tabell 1: Oversikt over barnevaksinasjonsprogrammet i Norge

Alder	Vaksinasjon mot	Inaktiverte	Levende	Forhåndsregler ved revmatisk sykdom
6 uker	Rotavirus sykdom		X	X
3 mnd	Rotavirus sykdom Difteri, tetanus, kikhoste, poliomyelitt, <i>Haemophilus influenzae</i> -type B- og hepatitt B-infeksjon (DTP-IPV-Hib-Hep B) Pneumokokk sykdom (PKV)	X	X	
5 mnd	DTP-IPV-Hib-Hep B og PKV	X		
12 mnd	DTP-IPV-Hib-Hep B og PKV	X		
15 mnd	Meslinger, kusma, røde hunder (MMR)		X	X
2. trinn	DTP-IPV	X		
6. trinn	MMR		X	(X)
7. trinn	Humant papillomavirus (HPV), 2 doser	X		
10. trinn	dTP-IPV	X		
	Barn med foreldre fra høyendemiske land Tuberkulose (BCG)		X	X

For mer informasjon, se Folkehelseinstituttets nettsider om vaksinasjon

For barnevaksinasjonsprogrammet i Norge (mai 2019):

<https://www.fhi.no/sv/vaksine/barnevaksinasjonsprogrammet/>

For mer informasjon om vaksiner: <https://www.fhi.no/sv/vaksine/>

For NAKBUR, juni 2020

Overleger professor Marite Rygg, St. Olav Hospital, PhD Pernille Bøyesen og PhD Helga Sanner, Oslo universitetssykehus, Hanne Nøkleby, Folkehelseinstituttet.